

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

EGY ÓRA . . . K 12.50
NEGYED ÉVRE K 37.50
FÉL ÉVRE . . . K 75.—
EGÉSZ ÉVRE . . . K 150.—

SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL: DEB-
RECEN, PIAC-U. 49. SZ.
TELEFONSZÁM: 18.

21. és 25. sz. rendelet (kibővítve).

Mi, Erdélyi csapatok parancsnoka, a katonai igazságszügyi törvénykönyv 92. és 57. § II. pontja értelmében, a hadsereg biztosságára és az ország védelmére

elrendeljük:

a Tiszáig elfoglalt egész területre, mely hadműveleti területnek tekintendő:

1. Rend ellenszolgóknek lesznek tekintve:

a) akik rossz akarat nélkül nyilvános helyiségekben, állomásokon, vonatokon, az utcán stb. közdől, elterjeszteni, beszélni fognak bármely módon igaz vagy hamis híreket, vagy relatív meggyőződéseket a hadműveletekről, a csapatmozdulatokról és helyzetükről, a katonai hatóságok rendelkezéseiről, vagy bármely más dolgokról, a román hadseregre vonatkozólag;

b) akik állomásokon, vonatokon felállítanak, komoly megindokolás nélkül, vagy tologatni, kibábilni fognak és nem fogják (tisztelőben tartani a rendre vonatkozólag kiadott utasításokat);

c) akik rossz szavakkal fogják illetni a román nemzetet;

d) bármely jó akaratú személy, aki levelet vinna, valamint azok, akik mások által elősegítik magánleveleket az egyik helyről a másikra szállítani;

e) aki a hadsereg érdekeit szolgáló rendelkezések ellen lázít;

f) azok, akik meghatalmazás vagy katonai engedély nélkül, minden rossz szándék kizárásával, titkon vagy nyilvánosan, akár katonai parancs folytán, akár nem, történet kiírtított helyiségeket elfoglalnak;

g) akik néző szavakkal fogják illetni a román katonákat, a román hadsereget vagy országot;

h) bárki, aki rosszakarat nélkül megmérgez, vagy megfertőz kizárólag, forrásokat, bármely folyó vagy álló vizet, valamint bármilyen élelmiszert;

i) azok, akik kritizálni fogják a parancsnokság által kiadott rendelkezéseket;

j) azok, akik kivesszik a zászlókat vagy a hivatalok más jelvényeit;

k) azok, akik közbe lépnek vagy mások közbelépését provokálják, hogy megakadályozzák egy lejáróhatóságot, vagy a parancsnokság által kiadott rendelet végrehajtását.

2. Hasonlóan elrendeljük a

következőképpen lesznek megbüntetve:

Az a), b), c) és d) pontok alá esők meg lesznek vizsgálva hadbíró által, első és utolsó alkalomkor egy évig tartható börtönnel és 2000 lei-ig terjedhető pénzbírással lesznek sújtvva.

Az e), f), g), h), i), j) és k) pontokban foglalt ellenszolgókra a haditörvényszékek által lesznek megvizsgálva és elítélve 3 évig tartható börtönnel és 5000 lei-ig terjedhető pénzbírással.

Míg a fent említett tettek közül valamelyik közzéadás vagy ártó akcióval lesz véghezvive, a háború alatt már életben lévő törvények szerint lesznek megbüntetve.

3. A rendelet ellenkezőségének a meghatalmazást kénytelen birtokos hadbírók, tényleges parancsnokok, — csendőrtől és bármely katonai rendőrtől végzi.

4. E jelen rendelet, amennyiben lehet, lapok által lesz kihirdetve, ki lesz kérésre minden községben, haditörvényszékek székhelyén, hadbírószékek, tényleges parancsnoknál, csendőrtől és községben, ki lesz hirdetve dobozó által is.

E formák megteremtését jegyzőkönyvileg állapítják meg a katonai rendőrtől.

E rendelet büntető hatálya életbe lép 3 nap után a fent említett végrehajtásokkal a csak azon személyek lesznek megbüntetve, akik a három nap után ezek bűnbe.

5. A 21. és 25. sz. rendelet határozati, amelyeket szintén a parancsnokság adott ki, de a jelen rendelettel nem egyezők, hatályon kívül lépnek abban a pillanatban, amikor a rendelet életbe lép.

Kiadva Parancsnokságunknál. Nagyváradon, 1919. május 12-én.

Erdélyi csapatok főparancsnoka:
Mardarason tábornok.
Vezérkari főnök:
Panalteson tábornok.

Figyelmeztetés.

Azok az egyesnek, akik a Tiszántúlról Debrecenbe jönnek vagy átutazóban vannak és 24 órával továbbmaradnak itt, kötelesek azonnal jelentkezni a katonai rendőrségen bejelentve magorkezelésüket. Mind-azok, akik ezen rende-

let ellen vétnek az utazási rendelet értelmében meg lesznek büntetve.

A katonai zászlóparancsnokság.

Magyarországon minden polgár egyenlő

A kormány rendelete a nemzeti kisebbségekről

A hivatalos Budapesti Közlönyben kormányrendelet jelent meg a Magyarország területén élő nemzeti kisebbségek egyenjogúságáról. A főbb rendelkezések a következők:

Magyarország minden polgára teljesen egyenlő. Bármely nemzethez tartozék valaki, az rá nézve sem előnyt sem hátrányt nem jelent. A kisebbségekhez tartozó állampolgárok a magyar országyűlésen, közéleti közgyűléseken, bizottságokban stb. anyanyelvüket szabadon használhatják. A törvényeket és rendeleteket a nemzeti kisebbségek nyelven is publikálhatják. A hivatalos nyelvet az illető közéleti közgyűlés határozza meg. A tagok egyetemes kivánságára a jegyzőkönyv az illető kisebbség nyelvén is vezetendő. A vármegyék, ha hivatalos irások nem a magyar, a magyar államnyelvet párhuzamosan kötelesek használni. Ugyanígy a községek is.

A nemzeti kisebbségekhez tartozó állampolgárok a törvényhozáshoz, a kormányzathoz, közigazgatáshoz anyanyelvükön fordulhatnak. Egyesületek, intézmények és magánosok e területükön használt jegyzőkönyvi és hivatalos nyelven levelezhetnek. A bírósághoz is ezen a nyelven fordulhatnak. Az idézések is a megfelelő nyelven történnek.

Egyházi hatóságok és egyházközségek vallási ügyekben, valamint iskolákra nézve maguk állapítják meg a használati és tanítási nyelvet. Minden kompakt nemzeti kisebbség föl az egyetemig anyanyelvén képezheti ki gyermekeit. Az egyetemeken valamennyi nemzeti kisebbség számára nyelvek és irodalmuk előadására tanszöket állíthatnak föl. Hatóság, község, egyház, egyházközség, magán személy saját erejéből vagy egyesült erővel szaba-

don létesíthetnek iskolákat. Hasonlóképp szervezhetnek az állam törvényes felügyelete alatt társaságokat és egyesületeket. Valamely nemzeti kisebbséghez való tartozás nem lehet akadály annak, hogy valaki állami szolgálatba lépessen vagy magasabb állásba jut-hasson. A kormány arról is gondoskodik, hogy vidéki vezetői állásokba, főispánúságokra stb. az illető nemzeti kisebbséghez tartozó egyén neveztesék ki. A jelenlegi tisztviselők két éven belül kötelesek az illető terület lakosságának nyelvét elsajátítani. E rendelkezések megtartását a nemzeti kisebbségek minisztere ellenőrzi.

A főtanács várja a magyar békeköveteket.

Interpelláció az angol herceg magyar trónra tiltatásáról

London, dec. 12. Az alsóház ülésén egy hozzáintétt interpellációra Cecil Harcourt közigazgatási miniszter a következő kijelentéseket tette:

— Az angol kormány eddig nem ismert el hivatalosan egy magyar kormányt sem és Magyarország a szövetséges hatalmakkal egyetértésben cselekszik.
Ezidőszent a legfőbb tanács azt az álláspontot vallja, hogy nem enged meg a Hababurg-dinasztia visszatérését Magyarországra.
Egy másik képviselő a következő interpellációt intézte az államtitkárhoz:
— Való-e az a hír, mely szerint azó van egy angol herceg-

nek a magyar trónra való útje testéről?

Harmadvot est felelt: — Azú engem illet, sohasem hallottam erről beszélni.

A magyar béke amerikai aláírója.

Hukarest, december 12. A L'Independance Roumaine jelelenti Párisból: Az Egyesült Államok a jövőben csak két, vagy három attasét fognak a békedelegáció mellé Mr. Hugh Wallace támogatására kinevezni. Mr. Hugh Wallace fogja ugyanis az Egyesült Államokat a következő tárgyalásokon képviselni.

Mr. Frank Polk a következő magyarizátskat adta ez intézkedéshez:

— A főgő kérdésekben közvetlenül Washingtonban fognak dönteni. Oy természetű ügyek fölött, mint a fiurmei s az adriai kérdés, nem Wallace nagy követ fog dönteni. Az olaszoknak és a szövetségeseknek ezekre a kérdésekre vonatkozó összes javaslatait a washingtoni államtitkárság fogja megvitatni. A magyar békét azonban Wallace fogja aláírni.

A pécsi szénbányák autente-ellenőrzés alatt

Lyon, dec. 12. A szövetségesek legfőbb tanácsa kedden Clemenceau elnöklése alatt tartott ülésén tárgyalta a magyarországi pécsi szénbányák kérdését. Tudvalevőleg a jugoszláv-kormány a maga részére kérte a bányák kikasználási jogát. A legfőbb tanács nem tette magáévá a kérészt, hanem elhatározta, hogy a pécsi szénbányák termékei feletti a helyreállítási bizottság választmánya fog rendelkezni, amely a kiasználási Jugoszlávia szűkségeire is tekintettel lesz.

Magyarország és a franciák

Páris, dec. 12. A Matin budapesti tudósítója beszélt Friedrich István hadügy-miniszterrel, aki többek között a következő nyilatkozatot tette:

Friedrich az újságíró előtt teit nyilatkozata során kijelentette még, hogy reméli, miszerint a magyar nemzet munkával és kitartással megfogja találni a jövőbeni boldogulásának biztosító eszközeit.

Ágoston Péter szerepe a nagyszalonai sarc kivetésében és eltűnésében

Egy főszoigabíró följelentése. — Ková lett az 1 millió forradalmi adó?

Ma délelőtt érdekes írásbeli följelentés érkezett a debreceni rendőrséghez. Na a y László nagyszalonai főszoigabíró terjedelmes megközlással és bűnelmek részletes ismertetésével följelentést tett Ágoston Péter dr. egyetemi tanár, volt nagyváradi kormánybiztos-főispán és a vörös aralom külügyi áépbiztos ellen.

Ágoston Péter, akif a budapesti hírek szerint a kormány lefzrtéstátszóit és Hajmáskérre internált, a forradalmi zavarakban minden sivasság nélkül, mindig a győzedelmességtényezőkhöz csatlakozott és rendkívüli intelligenciájával mindenkör és mindenütt vezetőszerpelt biztosított magának, úgy, hogy forradalmi karrierjét mint hü kommunista a külügyi népbiztosi székben fejezte be. De sem az ő akaratából ért véget forradalmi karrierje, ő elvát megtagadva, tovább akart evickéni a forradalmi vízekben, abban a reményben, hogy ezáltal még magasabb polcra is felérhet, azonban a kormány annak helyes tudatában, hogy a forradalmi karriernek nem minden búmentesek, a társadalomra nézve egy órártalmatlanná tette a szőbanforgó Ágoston Pétert és ellene a kommunon alatti megállaptsa miatt vizsgálatot indított.

Nagy László főszoigabíró följelentése Ágostonnak nagyváradi szerepléséről tápl le a fapólt. Konkrét bizonyítékokat szolgáltat a főszoigabíró arról, hogy

Ágostonnak kérdeményező szerepe volt Nagyszalonai város megarcolásában, amelyről a pár héttel ezelőtt Debrecenben letartóztatott Mágori György asebőségű, nagyszalonai vörös diktátor ügyével kapcsolatban már megemlékezünk. Mágori egyetemes a nagyszalonai nemzeti tanácsító, mint elnök, egymillió korona egynevezett forradalmi adó megazavazását erőszakolta ki, amely órlási összeg azután Mágori és öccse kezén lezammkint előnt. A főszoigabíró följelentése szerint Mágorinak az egymillió korona bebajtására az utóvitást Ágoston kormánybiztos adta, a följelentés tovább megy és azt mondja, hogy a pénz eltűnéseben is része lett volna.

E följelentés szerint Ágoston Péter másik bűne az, hogy erőszakot mozdította el állásától a nagyszalonai főszoigabíró, ami szintén annak a jele, hogy Ágoston teljesen egy huron pendült Mágorival, akinek a lelkét eddig még több tisztázatlan közönséges bűntény terheli.

A debreceni rendőrség Nagy László főszoigabíró terjedelmes följelentését a nagyváradi ügyészséghez küldte át, amely úgy Mágori, mint Ágoston Péter ellen a nyomozást folytatja. Az Ágoston Péter ellen folyamatba tetti nyomozás eredményét a nagyváradi ügyészség a budapesti főügyészséghez fogja felterjeszteni.

Megkezdik az erdélyi kormányzótanács feloszlatását

Kolozsvárról jelentik: Boila Romulus dr. a kereskedelmi és közlekedési reszort főnöke, a következőket mondotta a kormányzótanács feloszlatásáról:

— A kormányzótanács, mint miniszteriális hatáskörrel felruházott szerv, rövidesen megszűnik. Helyette a bukaresti minisztertanácsban lesznek megfelelő ügyosztályok. Kolozsváron csupan decenralizált igazgatóságok fognak maradni, amelyek speciálisan csak igazgatási szervek lesznek, természetesen a kormány irányítása mellett.

— Most érkeztem haza Bukarestből, ahol résztvettem az új parlament megnyitásán. Azal a tennye, hogy alkotmányos kormányzatunk lesz, már a kormányzótanács kérdéseben is döntés történt. Hogy mikor

szűnik meg a kormányzótanács: erre nézve határozott dátumot nem mondhatok, csak annyit, hogy ez nagyon rövidesen meg fog történni.

Erdélyi ügyek semmitőszéke Bukarestben.

Bukarestből jelentik, hogy az a három tanács, amelyeknek a semmitőszék melletti felállítását elhatározták avégből, hogy az erdélyi ügyek perorvoslatát felüvizsgálja, alakulóban van. A törvénytervezék 4., 5. és 6. ik tanácsát fogják alkotni, a polgári tanács elnökéül Plópu volt budapesti kuriai bíró van kiaszemeve. A büntetőtanácsnak Pop Jusztin, erdélyi románok egyik legjobb büntetőjogza lesz az elnöke. A kereskedelmi tanács elnöke Marta lesz, a kormányzótanács igazságügyi ügyosztályának főtitkara. (Independance).

A város virilisei

A legfőbb adót fizetőik

A legfőbb adót fizetőik 1920. évi névjegyzékébe a következők vétettek fel:

- Steinfeld István birtokos 19.323 K. id. Kardoss László kereskedő 14.934 K. id. Weichinger Károly maganzó 8.987 K. Fürst Ödön szeskereskedő 8.315 K. Kovács Gyula va-kereskedő 6.710 K. Kontsek Géza kereskedő 8.985 K. Gvarmati István birtokos 5.982 K. Auricht Vilmos gőzmalomtulajdonos 5.700 K. Német András vendéglős 5.671 K. Csanak Jenő kereskedő 5.092 K. Beckő János 4.881 K. Ungvári József birtokos 4.644 K. Kroh Vilmos kereskedő 4.406 K. Ullmann Salamon kereskedő 4.364 K. Kaszanyitzky Endre kereskedő 4.325 K. Sillcz Ferenc földbirtó 4.164 K. Muraközy László gyógyszerész 4.125 K. Klein Ignác kereskedő 4.005 K. Rickl Antal 3.971 K. Vecsey Zoltán 3.860 K. Geiger Simon kereskedő 3.850 K. Gáll Ferenc földbirtokos 3.780 K. Márk Endre polgármester 3.693 K. Schwarz Vilmos butorkereskedő 3.473 K. Landau Izó terménykereskedő 3.473 K. Fidor Adolf 3.380 K. Nyilas István 3.327 K. Gombos István hentes 3.070 K. Csóka Sámuel főjegyző 3.058 K. Polgári Béni birtokos 3.032 K. Horváth János birtokos 2.995 K. dr. Maross György főügyész 2.981 K. Richter Gedeon földbirtokos 2.965 K.

(Folytatjuk.)

Villanyszerszámokat
Vásárlásokat
szükségben készít

Welsz Henrik
szerszámok és villany.
Iroda: Párisi út 7. sz. II. em.
Szerelési osztály: Jászai Mari u.
Vörösmarty u. 8. sz. III. em.

Azok, akik hamis híreket terjesztenek, az érvényben levő rendelkezések értelmében szigorúan büntetettek.

Kétszer ember hallámsírja

Előnyedt egy nagy hajó.

Stocbold, dec. 12. Helsingforsból jelentik: Egy nagy személyszállító hajó, amelyet már régen várnak Norvégia partjain, 2000 utasával együtt előnyedt. A hajó nevét eddig még titokban tartják.

Ha a hír valóban bizonyult a tengeri katasztrófa történetében rekordot jelent, mert még eddig egy hajóval, még a Titanic sem súlyed el 2000 lélek.

Kérdéslet.

Elrendeli a téparancsnokság, hogy lakosadók a román tisztok érkezését, valamint eltávolítását a következmények terhe alatt ientí parancsnokságnál 12 órán belül bejelenteni tartoznak.

Téparancsnokság

1919 d
289
reform
Az erde
zak

Az o
o
eddig ös
szépfoku
Felállítot
és egy l
reformál
lát, egy
tet, háro
szaktanf
(füleány
rom flu
iskolát.
Ezeken
mátus
hatvanhá
ben pedi
elemi né
egyházke
289 uj t

Az v
három k
egy fing
géri fin
hatosztá
iskolát l
unitárius
tehát ös

A
által felé
statistik
állítani,
legfelj
római ka
tanácsáh
fehérvár
hoz tart
veset sz
likus e
polgári
katolikus
elemi né
közéleti
által felé

Azov
hamis
mek, z
rendelet
gorman

Ferfi
a
g
=

Szél
I

Fehérorosz köztársaság

A dorpatti konferenciák. — Lengyel-orosz szövetség.

Nauen, dec. 12. Minszkben Lonssek elnöklése alatt meg-
nyílt a **fehéroroszok ország-
gyűlése**, az úgynevezett Rada.
Az első ülésen a konferencia
helybenhagyta az 1918. márcs-
tus 25-én tartott Rada határo-
zatait. Az újabb gyűlés sajtón
a függetlenség fenntartása mel-
lett döntött és elhatározta, hogy
a **fehérorosz köztársaság**
békealkotó indít a többi
tagállamoknál. A nemzeti gyű-
lés megkezdte továbbá a len-
gyeleket, hogy járjon el a kor-
mány a fehérorosz területek
fölszabhatósága érdekében s a
lengyel csapatok vonulását
viszsa. A határozatot az ülésen
jelen volt fehéroroszországban
lakó lengyelek is megszavazták.
(Univeraal).

Judenios és az esztek.

London, december 12.
Helsingforsból jelentik a Times-
nek: Judenios tábornok el-
lentámadása Pskow vidékén
nem olyan nagyjelentőségű ope-
ráció, amilyennek kezdetben
mondották. Több községet el-
vett a bolsevikiektől, öt gép-
fegyvert zsákmányolt és mint-
egy hetven foglyot ejtett. Ezen
az oldalon a bolsevikiek Nar-
vától körülbelül harminckét
kifémőternyire délre vannak.
A gascinai kerületben az esztek
a tavak vonalát tartják meg-
szállva attól a vasutvonalától
északra, amelyen Judenios ot-
fenzívására kezdetekor állot-
tak. A bolsevikiek szemmelát-
hatóság erre a pontra irányít-
ják támadásukat.

A dorpatti békekonferencia
által megvitatandó kérdések

A fosztogatás esőcselek agyon- lövésese nem büncselekmény

Felmentett nemzeti tanács- tagok

Ko.ozsvárról jelentik: A múlt
év novemberében, mikor Mező-
báden a csőcselék a falu ra-
bolni és fosztogatni kezdett, az
ottani Nemzeti Tanács népité-
lelet tartott és a fosztogató eső-
cselek főkeleposait, négy ci-
gányt agyonlövéselt, amely el-
retnető példa a rendet helyre
is állította.

A kivégzést elrendelő nem-
zeti tanács tagok: Csomor Jó-
zsef tanító, Szász Albert birto-
kos és Szekeres Béla községi
bíró ellen meg a magyar állami-
ügyesség védat emelt. Majd a
román imperium bekövetkezé-
sével hadbírósi eljárás is
folyt ellenük. A hadbíróság vé-
gül is visszatette az ügyet a
marosvásárhelyi törvényszék-
hez. A törvényszék tegnap tar-
totta meg ez ügyben a tár-
gyalást.

A tárgyalásban felvett tan-
súk közt ugyszólván egész Me-
zőbáden intelligenciája képviselő
volt. Az ügyész szárdékos em-
berelés büntetésért emelt vádat
a terhelték ellen, akik vallomá-
sukban megemlékeztek az
akkori mezőbádeni állásoknak
s elmondták, hogy amikor az
élet- és vagyonbiztonságot fe-

közé tartozik az is, hogy milyen
magatartást fog tanúsítani az
eszt kormány Judenios hadse-
regével abban az esetben, ha az
orosz szövettel létrejön a béke.
Két lehetőségéről beszélnek: az
egyik az orosz hadsereg inter-
nalása, a másik ennek a had-
seregek az eszt határokon
telra való szállítása. Ugy hal-
latszik, hogy az esztek és a let-
tek meggyeztek egymással és
azt javasolják, hogy a bolsevi-
kikkel való konferencia de-
cember 10-én kezdődjék meg
Litvánia részvétele nélkül.
(Journal de Genève.)

Denikin szövetsége a lengyelekkel.

Varsó, december 12. A len-
gyel csapatok megteremtették
az összeköttetést Denikin osa-
pataival. Denikin átiratot inté-
zett a lengyel parancsnokság
hoz, melyben kijelenti, hogy a
lengyeleket szövetségeseknek te-
kinti. (Univeraal.)

A béke a szövettel

Lyon, dec. 12. A »Morning
Post« Litwinow bolsevista
meghatározott kéréseiről írva
kijelenti, hogy ennek a kérése-
nek az a célja, hogy tárgyalá-
sok kezdődjenek egyfelől az
angol kormány, másfelől Lenin
és Trockij között. Az angol
kormány az — írja a lap —
követelése, hogy rögtön vissza-
hívja Kopenhághól O'Gradyi
megbízottját. Litwinow az
angol konzervatívok lapja ex-
pert semmi más célja nincs,
mint az, hogy ellentétet támasz-
son Franciaország és Anglia
között.

nyagot tömeges rablások tör-
téntek, már a atatárium több-
szörösen ki volt hirtve a fa-
luban és a nép követelte az el-
fogást, tettenéri utonállók négy
főkeleposának kivégzését.

A kihallgatott huszonegy ta-
nu mind egy nyilatkozott, hogy
e népitélet mentette meg a falut
a teljes feldalaktól.

A bíróság megállapítván, hogy
büncselekmény nem fogott fenn,
mert a vádlottak végzettségben
készték el tettüket: Mindhárom
vádlottat felmentette. Az ítélet
jogerős.

**Azok, akik hamis híre-
ket terjesztenek, az ér-
vényben levő rendelkezések
értelmében szigorúan bün-
teztetnek.**

Nagy Endre könyvei:

Erdélyi életem	K 13 20
Oh az a vén kutyám! . . .	13 20
Szaplóiten asszony	15 40
Gróf Mátyás Zsigmond . . .	27 50
Phóbus védelme	11 —

Kaphatók:
HEGEDŰS ÉS SÁNDOR
irodalmi és nyomdai részvény-
társaság könyvtárában.

HIREK.

Vasárnapi sajon isztelek. A
református templomban vasárnap,
dec. 14-én az istentiszteletet vez-
tette a Nagytemplomban délelőtti Szele
György lelkész, délután Konrád Zoltán
lelkész; a Kistemplomban délelőtti
Konrád Zoltán lelkész, délután Már-
ton lelkész; a Kossuth-utcai tem-
plomban délelőtti Uray Sándor lelkész,
délután Nagy István lelkész; az Ár-
pád-terti templomban délelőtti Teren-
czy Károly lelkész, délután Nagy Jenő
lelkész; a homokkeri templomban:
Kovács János vallásnévelő lelkész.

D. e. 11 órakor 6—12 éves gyerme-
kek részére vasárnapi iskola az ispo-
tálytelepen levő Diakonissza-Oltón-
ban, a ref. felsőtanteremben; dé-
lután 2 órakor pedig a külkeres. gyer-
mekek részére a Nyilas-relepi iskolá-
ban. Déután fél 4 órakor a Kon-
fariát tanács Szövetsége tartja össze-
járóval a ref. egyházi tanács-terem-
ben, Egyháztér 17. sz. Déután 6 óra-
kor a Kossuth-utcai templomban va-
lóságos estélyi iszta.

Az ág. hitv. evang. templomban va-
sárnap délelőtti 10 órakor Mátéffy La-
jus főesperes vezeti az istentiszteletet.
Délután 8 órakor iszta.

**Bozóky Alajos dr. meg-
halt.** Nagyváradról jelentik,
hogy Bozóky Alajos dr., a nagy-
váradai jogakadémia utolsó igaz-
gatója 77 éves korában meg-
halt. Közeli félszázadon keresztül
volt Bozóky Alajos dr. ki-
váló tanár és vezetője a nagy-
váradai jogakadémiának. A jo-
gásgenerációk egész sora ke-
rült ki a keze alól. A római
jognak volt kiünő előadója és
egyben, mint a római jogi íro-
dalom buvára és szaktekintélye
előkelő helyet foglalt el a ró-
mai jogászok között. Tudomá-
nyos munkásságáért több ki-
tüntetést kapott. Ő volt a nagy-
váradai jogakadémiának utolsó
igazgatója és mint ilyen vonult
nyugalomba is.

**A városi bakteriológiai
intézet.** Veres Árpád Frigyes dr.
egyetemi tanár, a városi la-
boratórium vezetője bejelen-
tette Márk Endre főispánnak,
hogy gáz és villamosáram hi-
ánya miatt nem képes végezni
bakteriológiai vizsgálatokat, pe-
dig a laboratórium nap nap
után kapja a megvizsgálandó
anyagot a járványkórháztól, a
közkelekeztől s a vízvezeték
vizének gyakori vizsgálása is
nagyon fontos közegészségügyi
érdeke, mert tifuszjárvány fe-
nyeggethet. Márk Endre főispán
bejelentés alapján átirattal
fordult a román kormányzó-
tábornokhoz, hogy a laborató-
rium működéséhez szükséges
dolgozat bocsássa rendelkezé-
sére.

**1 korona = 60 cente-
simo.** A bukaresti Vitorul je-
lentő Szu Paoloból: Oroszország-
ban királyi dekretum rendelkezé-
sre, hogy egy orosz korona 60
centesimo az értéke és ezen a
megállapított értéken kell bevál-
tani.

Hámory László ügye
az erdélyi kormányzati-
nációnál. Országos szenzáció
keltett a múlt év avarán Há-
mory László volt országgyű-
lési képviselő, aradmenyei nagy-
bírtokos kihágási ügye, melyet
életi zerek elrejtése miatt in-
dítottak ellene. A kormány Ka-
vegria budapesti rendőrtaná-
csost delegálta az ügy tárgya-
lására s a rendőrtanácsos hat-
hónapi elzárásra és közel száz-

ezer korona pénzbüntetésre
ítélte Hámoryt s ezt az ítéletet
Arad megye alispánja helyben-
hagyta. Hámory újból felelős-
zelet a belügyminisztériumhoz
és az iratokat ez év február-
havában folterjesztették Buda-
pestre. A kommunizmus lehe-
telenné tette Budapesten a
Hámory-ügy elintézését. Arad-
megye alispáni hivatala most a
februárban hozott alispáni íté-
letet újból kikérbesíttette Há-
morynak azzal hogy jogában
all azt a kolozsvári kormány-
zótanács belügyi osztályához
megfeleltetni.

**A népkönyha megnyi-
tása.** A népjárási hivatal közli:
A népkönyha rövidesen meg-
kezd működéskor. Hogy azonban
a szükségessé elkészülteteket
megtehesse, hogy az ellátar-
ók számát megállapíthassuk,
felhívjuk a Debrecenben lakó
mindazon szegénysorban egyéne-
ket, akik részorultak a nép-
könyha ellátására, hogy össze-
írások vázait Miklós-ú. 23. sz.
alatt folyó hó 15-én, hétfőn
annyal is inkább jelentkezze-
nek, mert a később jelenikere-
tek nem fognak figyelembe vé-
tetni.

**A debreceni mértékhi-
telesítő hivatal közli,** hogy
azok, akik a hitelesítési körutai
kapcsolatban kívánnak helyszini
kiszállást, ez iránti bejelentésü-
ket ez év végéig tegyék meg a
mértékhiitelesítő hivatalnál (Te-
leki-utca 79.)

Sótolvajok. Gál János,
Molnár András és Letz András
kocsisokat tetten érték, amint
az Eisenberg-féle sóraktárból
sót loptak. A kocsisok beismer-
ték, hogy 70 kiló só tettek el
eddig a raktárból. A tolvajok
ellen megindították az eljárást.

**Elfogták Luxemburg
Rósa gyilkosát.** Hannoverben
lelartóztatták Otte alörmestert,
akit azzal gyanúsítanak, hogy
ő ölte meg Luxemburg Rózát.
Otte beismerő vallomást tett.

**Borsalmas gyilkosság
Newyorkban.** Az összes ame-
rikai lapok most Waldon new-
yorki manió-nyáros meggyil-
koltásával foglalkoznak. Waldon
örököstéssel meggyilkolta, s la-
kasán bútan találták. A tettes
személye s a gyilkosság indító
oka ismeretlen, mert a gyilkos
simenekült azékö, hogy bármit
is elrabolt volna. Ezzel azonban
nem ért véget a véres dráma.
24 órával később a meggyilkolt
egyetlen leányát és vagyonának
örökösét: Mire Waldont is meg-
ölték. Az udvari épületben lakik
egy fiatal kemikus, az eszrevette
a rémas tettet a rögtön Waldon
kiszegény segítőgérre vleteti,
de fejére ütést kapott és elájult.
Mire magához tér, a gyilkosok
már elmentek. Most Amerika
minden detektívje őket nyo-
mozza.

Só kapható. A közellá-
tási hivatal közli: Értésítjük a
közönséget, hogy drótsót hoz-
tunk forgalomba. A só az ösz-
szes fűszerüzletekben kapható
fogyasztási jegy nélkül ke-
ként 3 korona árban.

**Hadi-egélyesek figyel-
mébe.** A népjárási hivatal fel-
hívja mindazon hadisegélyese-
ket, akik még a december hav-

Partnere Várad Lajos. Az előadás iránt nagy érdeklődés mutatkozik. A hétfői előadásra a pályhelyek hamarosan jegyezve. — Drótosot hét órában kerül színi a Vigaszínházban. Pfefferkorn Szigeti Jenő játssa. — A Beszterkányvár délután. Vasárnap a Csokonai-színházban. — Táifun, vasárnap délután a Vígyszínházban kerül színi.

Nordisk műsor az Urániumban. A Mártir című három felvonásos drámát és a Nyugat leánya szintén három felvonásos drámát, mindkét film a Nordisk gyár remeke ma szombaton és holnap vasárnap mutatja be az Urániumban.

Gyárfás Dezső filmje az Apollóban.

Új fehér családi műsor az Aranybika mozi varietében.

Azok személyek, akik hamis híreket terjesztettek, az országban levő rendőrségekértelmezésükkel szemben büntetettek.

PÉK SZÁMOK
pénztári blokk
papirzacskók
kaphatók a
LIEBERMANN-nyomdában,
Piac-utca 79. szám alatt.

Modern sapkák
nagy választékban

Saphagyártási vállalatnál
Széchenyi-utca 16.

Ugyanott mindenféle szőrmesapka átalakítása és javítása el lesz fogadva.

Télikabátokat
munkások és iparosok
beszerezhetnek darabonként
200 koronáért
Neumann Mór
cégnél,
Bádogos-utca 2. sz.

Sürgősen eladó

a Diószegi köves út mentén 8 és 7 kilométer között. Belső legelő 182. szám alatt 40 magyar holdas tanya birtok, melyből 7 hold termőszőlő, terméssel és felszereléssel együtt.

Dienes,
Darabos utca 44.

Józan és Hajdu
fuvarozási vállalata irodáját
Nagós utca 18. szám alól

Péterfia-u. 25. alá
helyezte.

HALLÓ!

Berova szappan, Brillant, Öngyújtók, űzkövek, benzol felhő gombok, előrendű cipő, három pipák, kefék, légyimáz, vaspor gumisárok :: érkezett a ::

Rözsükségleti áruházba,
Csapó-utca 9.

Tűzifa
1. rendű 2 éves vágású tűzifa
2. rendű 2 éves vágású cser és fűgy.
valamint különben égethető
felaprítva és ölenként házhoz
szállítva bármily mennyiségben kapható

Holczper János
péppé berendezett fűtőberendezés,
Károly Ferenc József út 3 b.,
Margit-fürdő mellett.

Fuvarozást
egy stráfszekérrel valamint
kocsival helyben és vidékre
olcsón elvállal

BLUM, Bethlen-u. 41

Tisztán kezelt
fűszerárak
és mindennemű
főzelékek
legolcsóbban beszerezhetőek
GRÓSZ SÁNDOR fűszerüzletében,
Simonffy-utca 7., téglaplc.

ROZSA
mák, macsola, mandula,
valamint mindenféle
szesz, csomós és csokoládé-
kártyák legolcsóbban
érkeztek
Rozsák és Friedmann
Irod. - H. u. 10. sz., 99. téglaplc.

Műszaki könyvek:

Mezey Bertalan elektrotechnikai gyári
korlati alapismeretek (kötve) 110 —
Morva Rezső, cséplőgépek
szerkezetének ismertetése 22 —
Morva Rezső, motorok szerkeze-
te és kezelése 22 —
Jalsoviczky Géza, a gőzkazánok
szerkezeete és kezelése 44 —
Jalsoviczky Géza, a tűzgépek
szerkezeete és kezelése 66 —
Sávoly Mihály, a gőzmotordony
leírása, működése és kezelése 44 —
Rohonyi Gyula, az általános
elektrotechnika elemei 17 60

Beszerezhetőek:
Hegedűs és Sándor
irodalmi és nyomdai részvénytársaság
könyvkereskedésében,
Piac-utca 34.

APRÓ HIRDETÉSEK.

ROZSA
Kérem azonnal átvenni.
Eztől és Árveseknek levele van.
Kérem azonnal átvenni.

Szalagok és feligere levél van a
kiadóban. Baadja léri annak
árgós átételét.

Jóska, te rossz fiu, miért nem keresel
fel? Te is csarben hagytál talán,
miat a többi jó fiu? Aig
hinném. Arany I.

Ez az asszony, hallgasson meg, legyünk
ismét a régi jó barátok és feledjük,
hogy valaha is az ármany lek te
öröme közénk feledhetett. On
nem hibás, de, higgye el, én sem. K.

ROZSA
Vessék és árty el mindentéle ákssari,
szessy, artyóti és drága kövket.
Krámer József, József kir. herceg-
utca 3.

ROZSA
Egy pár jó erős munkának való bőrcsizmó
eladó Csapó-utca 35. az udvarban
jobbra.

ROZSA
Egy pár jó erős munkának való bőrcsizmó
eladó Csapó-utca 35. az udvarban
jobbra.

ROZSA
Egy pár jó erős munkának való bőrcsizmó
eladó Csapó-utca 35. az udvarban
jobbra.

ROZSA
Egy pár jó erős munkának való bőrcsizmó
eladó Csapó-utca 35. az udvarban
jobbra.

ROZSA
Egy pár jó erős munkának való bőrcsizmó
eladó Csapó-utca 35. az udvarban
jobbra.

ROZSA
Egy pár jó erős munkának való bőrcsizmó
eladó Csapó-utca 35. az udvarban
jobbra.

ROZSA
Egy pár jó erős munkának való bőrcsizmó
eladó Csapó-utca 35. az udvarban
jobbra.

ROZSA
Egy pár jó erős munkának való bőrcsizmó
eladó Csapó-utca 35. az udvarban
jobbra.

ROZSA
Egy pár jó erős munkának való bőrcsizmó
eladó Csapó-utca 35. az udvarban
jobbra.

ROZSA
Egy pár jó erős munkának való bőrcsizmó
eladó Csapó-utca 35. az udvarban
jobbra.

ROZSA
Egy pár jó erős munkának való bőrcsizmó
eladó Csapó-utca 35. az udvarban
jobbra.

ROZSA
Egy pár jó erős munkának való bőrcsizmó
eladó Csapó-utca 35. az udvarban
jobbra.

Kiadó kávéházi berendezés, u. m.
márványas talok, szék, billiard
asztalok, tükörök és egy kassza.
Értekezhet és megtekinthető Léval
Irád, Rakóczy-kávéházban, Csapó-
utca 8. sz.

Kérem azonnal átvenni.
Eztől és Árveseknek levele van.
Kérem azonnal átvenni.

Szalagok és feligere levél van a
kiadóban. Baadja léri annak
árgós átételét.

Jóska, te rossz fiu, miért nem keresel
fel? Te is csarben hagytál talán,
miat a többi jó fiu? Aig
hinném. Arany I.

Ez az asszony, hallgasson meg, legyünk
ismét a régi jó barátok és feledjük,
hogy valaha is az ármany lek te
öröme közénk feledhetett. On
nem hibás, de, higgye el, én sem. K.

ROZSA
Vessék és árty el mindentéle ákssari,
szessy, artyóti és drága kövket.
Krámer József, József kir. herceg-
utca 3.

ROZSA
Egy pár jó erős munkának való bőrcsizmó
eladó Csapó-utca 35. az udvarban
jobbra.

ROZSA
Egy pár jó erős munkának való bőrcsizmó
eladó Csapó-utca 35. az udvarban
jobbra.

ROZSA
Egy pár jó erős munkának való bőrcsizmó
eladó Csapó-utca 35. az udvarban
jobbra.

ROZSA
Egy pár jó erős munkának való bőrcsizmó
eladó Csapó-utca 35. az udvarban
jobbra.

ROZSA
Egy pár jó erős munkának való bőrcsizmó
eladó Csapó-utca 35. az udvarban
jobbra.

ROZSA
Egy pár jó erős munkának való bőrcsizmó
eladó Csapó-utca 35. az udvarban
jobbra.

ROZSA
Egy pár jó erős munkának való bőrcsizmó
eladó Csapó-utca 35. az udvarban
jobbra.

ROZSA
Egy pár jó erős munkának való bőrcsizmó
eladó Csapó-utca 35. az udvarban
jobbra.

ROZSA
Egy pár jó erős munkának való bőrcsizmó
eladó Csapó-utca 35. az udvarban
jobbra.

ROZSA
Egy pár jó erős munkának való bőrcsizmó
eladó Csapó-utca 35. az udvarban
jobbra.

ROZSA
Egy pár jó erős munkának való bőrcsizmó
eladó Csapó-utca 35. az udvarban
jobbra.